

EDITOR'S NOTE

The Old Testament says: 'There is nothing new under the sun' (Kohelet, 1, 9). The theme of this volume of the historical transactions of Klaipėda University was, of course, prompted by the global experience of 2020 and 2021. The pandemic and the attempts to beat it reminded us that society has dealt with infectious diseases before, and that the socio-economic impact of epidemics and pandemics has indeed been, in relative terms, no less devastating than that of the SARS-CoV-2 virus. We do not want to trivialise the losses caused by the spread of disease because of the virus, but we feel it is important to remind ourselves that the dissemination of knowledge about basic hygiene is not as old as we might think, but just the opposite for the pandemics that have hit Europe recently. The HIV/AIDS pandemic declared in 1981 is classified as continuing to the present day, and the 'Spanish flu' is not even on many people's radars these days, although it was only 100 years ago that the pandemic raged.

After making a call for submissions for thematic articles, we received proposals from many authors interested in contributing to this endeavour. We are grateful to them for their willingness to share their findings. We hope that the research presented here will give readers new insights into the seriousness of epidemics and the attempts to defeat them (including prevention and hygiene education) in the changing society of the southeast Baltic Sea region over the last few centuries.

Vasilijus Safronovas

REDAKTORIAUS ŽODIS

6

Senajame Testamente sakoma: „Nieko naujo nėra po saule“ (Koh, 1, 9). Šio Klaipėdos universiteto istorinių darbų tomo tematiką pasiūlė 2020–2021 m. globalios patirtys. Pandemija ir bandymai ją įveikti priminė, kad visuomenės su infekcinėmis ligomis dorojosi ir anksčiau, o epidemijų ir pandemijų socialinis bei ekonominis poveikis santykinė prasme iš tiesų buvo ne ką mažiau gniuždantis nei tas, kurį sukėlė SARS-CoV-2 virusas. Nenorime trivializuoti tų praradimų, kuriuos nulėmė koronaviruso sukeltos ligos COVID-19 plitimas, tačiau mums atrodo svarbu priminti, kad žinių apie elementarią higieną masinė sklaida – ne toks jau senas reiškinys. Paskutinės pandemijos Europą irgi palietė ne taip seniai. 1981 m. paskelbta ŽIV / AIDS pandemija kvalifikuojama kaip besitęsianti iki šių dienų, o apie „ispaniškąjį gripą“ daugelis šiandien apskritai nieko nėra girdėję, nors ši pandemija siautė tik prieš šimtą metų.

Paskelbę teminių straipsnių paiešką, sulaukėme siūlymų iš autorių, norinčių prisidėti prie šio sumanymo. Už norą pasidalyti savo atradimais jiems dėkojame. Viliamės, kad čia pristatomi tyrimai skaitytojams suteiks naujų žinių, kokią reikšmę epidemijos, bandymai jas įveikti (taip pat prevenciškai, mokant higienos) besikeičiančioje Pietryčių Baltijos jūros regiono visuomenėje turėjo pastaruosius kelis šimtmečius.

Vasilijus Safronovas